א א מיי׳ פ״ט מהלכות

מעשה הקרבנות הלי״ה:
ב מיי פ״י שם הלכה ה:
ב מיי פ״ה מהלכות

ג הלכה יח ופ"ד מהל' ק"פ

לנדאו:

מוסף תוספות

א. נ״ל, תימה מה ענין נטמאו לאבדו, דטומאה ציץ

. מרצה וכו' ואומר רכי וכו'

דהואיל ומדרבנן לא מרצה

הוה כאילו אבדו האימורין.

תוס' שאנן. ב. ומסיק לכשתמצא לומר לדברי רבי

עקיבא נדרים ונדבות אין כקבא נודם זמבות אך קרבין ביו״ט. שס. ג. נ״ל. והשתא הא דקאמר ולא

עולת חול ביו"ט, לאו מהאי

קרא נפיק, אלא וכו' דלא אשכחן דשרי רחמנא אלא

עולת שבת, וממילא ידעינן

. דלא חול ריו"וז משוח

דלא חול ביו״ט משום דנדרים ונדבות אין קרבן ביו״ט. שס, ד. נ״ל. תימה

לר׳ מנא ליה לתלמודא דלא

לר' מנא ליה לתלמודא דיא ילין לבקר זבח מיירי באימורין, דילמא בנותר דבשר מיירי וכו' ובשר ודאי כל הללה לילן דהא כר"ע

אוקימנא לסוגיא דהכא וכו׳ הוקיפונא לסוגיא רחבא זכו [וס"ל] דפסח נאכל כל הלילה. שס. ה. דדריש מיניה

אימורי חגיגת חמשה עשר

דנפסליז בלינה. שס. ו. נ״ח.

הימה לר׳ מאי שייך כאן פלוגתא דר״מ ור״י דהא

מסקינן בתמורה וכו׳ דאי

וולא אמר תמורת עולה

תמורת שלמים] הוה מודה ר"מ, והכא לשמו ושלא

לשמו הוי כתמורת עולה

ישלמים, ותירץ ר' דרבא לטעמיה וגוי. שס. ז. עד סוף

השחיטה שאז נאמרו שניהם.

י"ו מהלרות תחולי

[מזו]

המוקדשין הלכה

תמידין הלכה ח ופ"א

יוהעלה הכהן את העולה שהעלה כבר אמר

ליה רב שמן בר אבא לרב פפא לדידך

דאמרת מעלה ומלינה בראשו של מזבח

קיימין יועבדינן מילתא לכהנים דאתו בה

לידי תקלה דסברי דיומיה הוא ואתו לאקטורי

אמר ליה יכהנים זריזין הן אמר ליה רב אשי

לרב כהנא ואמרי לה רב הונא בריה דרב

נתן לרב פפא והא כמה דלא מתקטרי

אמורין כהנים לא מצו אכלי בשר דתניא

איכול יהו כהנים רשאין בחזה ושוק קודם

הקטרת אמורין תלמוד לומר יוהקטיר הכהן

את החלב המזבחה והדר יוהיה החזה

לאהרן ולבניו וכמה דכהנים לא אכלי בשר

בעלים לא מתכפרי דתניאי יואכלו אותם

אשר כפר בהם ימלמד שהכהנים אוכלים

ובעלים מתכפרין אמר ליה כיון דלא אפשר

עשאום כמי שנממאו או שאבדו אודתניא יכול

נטמאו אמורין או שאבדו לא יהו כהנים

זֹכָאין בחזה ושוק תלמוד לומר יוהיה החזה

לאהרן ולבניו מכל מקום רב כהנא רמי

כתיב לילא ילין חלב חגי עד בקר עד בוקר

הוא דלא ילין הא כל הלילה כולה ילין וכתיב

והקטיר עליה חלבי השלמים יעליה השלם נוהקטיר עליה

כל הקרבנות כולן הוא מותיב לה והוא מפרק

לה כשנתותרו רמי לי' רב ספרא ילרב כתיב

"ילא ילין לבקר זבח חג הפסח לבקר הוא דלא

ילין הא כל הלילה ילין ∘והכתיב יעולת

שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ולא

עולת חול ביום מוב אמר ליה כבר רמייה

ניהליה רב אבא בר חייא לר' אבהו ושני ליה

הכא יבארבעה עשר שחל להיות בשבת

עםקינן ידחלבי שבת קריבין ביום מוב

אמר ליה משום דחלבי שבת קריבין ביום

מוב אגן ניקו ונימא ליה דהאי קרא בארבעה

עשר שחל להיות בשבת הוא דכתיב אמר

ליה ישבקיה לקרא דהוא דחיק ומוקים אנפשיה: כותני יהפסח ששחטו שלא

לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו או ילשמו

ושלא לשמו או שלא לשמו ולשמו פסול

כיצד לשמו ושלא לשמו לשם פסח ולשם

שלמים שלא לשמו ולשמו לשם שלמים

ולשם פסח: גמ' בעי ירב פפא בעבודה אחת

תנן או בשתי עבודות תנן בעבודה אחת תנן

ורבי יוםי היא דאמר אף בגמר דבריו אדם

נתפם דאי ר"מ הא אמר תפום לשון ראשון

18

אדם נתפס דבוק: דאי ר' מאיר האמר ספום לשון ראשון.

במס' תמורה (ג"ז שם) גבי האומר הרי זו תמורת עולה תמורת

שלמים ר"מ אומר הרי זו תמורת עולה ר' יוסי אומר דבריו קיימים

ותרעה עד שתומם ותמכר ויביא בדמי חליה עולה ובדמי חליה שלמי׳:

וש"ו, ג) [יבמוס מ. ל. יומא סח:], ד) ולא, ד) [לעיל נח.

יומא לג.ן, ו) ול"ל לרבא וכ"א בילקוט פנחם רמו תשפ"ב וה׳

ספרא דא"ל רבא משה שפיר

קאמרת שבת קא: וכן בשאר דוכתי ובזה אתי נמי שפיר שהשיב רבא כבר רמייה ניהליה

ראב״ת לר׳ אבהו משא״ר רב

היה זמן טובא קודם לר׳ אבהו], ז) ולא, ח) [לקמן פג:

שבת כד:], ט) [שבת קיר.], י) [קדושין סח. נדה לג.], ל) [זבחים יג.], ל) גיי רש"ל

רבה. מ) ושמות יבו. ג) וועי

לקמן ע. סד"ה

וגי׳ תום׳ היא בעי רבא וכו

תואחי ברש"ל ובמהרש"או

תורה אור השלם

1. והעלה הכהן את העלה

יָּיֶבֶּלְיִי נִיבּיֵוְ טֶּוּג יְיִכּלְי וְאֶת הַמִּנְחָה הַמִּוְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכּּהֵן וְטָהֵר:

2. וְהִקְּטִיר הַכֹּהֵן אֶת הַחֵּלֶב

לאַהַרן וּלְבָנָיו: ויקרא ז לא

גַּבְּרְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר בְּפַּרְ בָּהָם לְמַלֵּא אָת יָדְם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזְרָ לֹא יֹאבֵל כִּי קֹדֶשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאבֵל כִּי קֹדֶשׁ

זבחי ולא יליו חלב חגי עד

בּקֶר: שמות כג יח 5. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִבָבֶּה וּבָעַר עָלֶיהָ

מומוח רוז לו

מותוח רו יח

וָהָיָה

מהלכות ק״פ הלכה ח: הוי כאילו אבדו האימורין א: ד מיי׳ פ״א מהלכות תמידין הלכה 1: ממידין הנכה ז. ה מיי' פט"ו מהלי פסולי המוקדשין הלכה

נמ:

נטמא אחרי כן או יצא או נעשה נותר

ריב"א דהא קרא בשבת כתיב כדכתב התם לא תותירו ש"מ

בארבעה עשר שחל להיות עםקינן. בשבת בירושלמי דייק מקרא דלא ילין חלב

דלא מלי לאוקמי בשבת דחגי כתיב דהיינו חגיגה הבאה עם הפסח דלא דחיא שבת כדאמר לקמן באלו דברים (דף סט:) ומפרש דה״ק שמרהו שלא יבא לידי בל ילין שיקריבהו מבעוד יום בשעה הראויה לו ותימה על ירושלמי דפריך מינה דהאי קרא דחלב חגי

הלילה כשריז להקרבה. והא הפסח נשחט בארבעה עשר והוא חול והלילה שהוא לילי חמשה עשר יום טוב הוא וכתיב עולת ייד שבת יותר היה היה ופשח להוט בארבתים. שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת (ולא עולת שבת בחול) וולא עולת חול ביום טוב. ופרקנין האי קרא כתיב לא ילין לבקר ובח חג הפסח ודיקינן מינה לבקר הוא דלא ילין הא כל הלילה ילין, כלומר יקריב לילי חמשה עשר אע״פ שהוא יו״ט, בארבעה עשר שחל להיות בשבת עסקינן דחלבי שבת קריבין ביו"ט, כלומר דברים הנשחטין בשבת חלביהן קריבין ביום טוב. אמר ליה רבא ונימא ליה לקרא דבארבעה עשר שחל להיות בשבת כתיבת. א״ל שבקיה לקרא כיון דלית ליה דרשה אחרינא הוא דחיק ומוקים ונים איזה קוא דבו בפור פנו שות לחיתו בשבת כתבת. אד"ל שבקיה קיף ביין דיתניית השני אחוינה הוא דוויק ומוקים. נפשיה בתיכי **בתנו" הפסח ששחטו שלא לשמו כר. ביו רב פסא בעבודה אחת באלה העבודות המול לשם פסח ולשם שלמים.** או דלמא בשתי עבודות בשחיטה אמר לשם פסח ובקבלה אמר לשם שלמים. ודברי ר" מאיר דאמר בתחלת דבריו אדם נתפס ור"

עשאום כמי שנממאו אימורין או אבדו. למאן דאמר (לקמן דף שו:) אין הליך מרלה על העולין ניחא הא דנקט הכא שנטמאו או אבדו אבל ברייתא דלקמן (דף פ:) על מה

> יבול נממאו או שאבדו לא יהו מסקנא הכא דאי לא אכלי כהנים לא מכפרי בעלים ולא משתרו לאכול בקדשים ומקשה ריב״א דבהאשה רבה (יבמות דף ב.) אמר ת"ש דם שנטמא וזרקו בשוגג הורנה במזיד לא הורנה והא הכא דמדאורייתא ארצויי מרצי כו׳ ומשני מאי לא הורלה להתיר בשר באכילה אבל בעלים מתכפרין אלמא אף על גב דבשר אינו נאכל בעלים מתכפרין וי"ל דהיכא דחזי לאכילה מדאורייתא מתכפרין והכא בעי למימר דכל כמה דלא חזו כהנים לאכילת בשר (א) לא מתכפרים בעלים ומיהו קשה מנטמא בשר סיאך זורק את סדם הא אין לבשר שעת היתר לכהנים ונראה לפרש דכל זמן דחזי בשר לאכילה לא מתכפרי בעלים עד שיאכלו כהנים אבל אם

רבינו חננאל ואמר ליה רב שמן בר אבא . לרב פפי וכי עבידי מילתא אמוריז דאמרת מעלו ומלינו אמורין האמורו מכלן ומליבן בראשו של מזבח. ניחוש דילמא סברי דיומיה נינהו לאקטרינהו. ופריק ואתו . כהויה זריזיז הז ולא אחו לידי אימוריז לא מיתכיל בשר ואי לא מיתכיל בשר לא סלקא אותם אשר כפר בהם מלמד שהכהנים אוכלין ובעלים מתכפרין. ופרקינן כיון דלא להקטיר לאימורין . הללו נעשו כמי שנטמאו או ובעלים מתכפרין דתניא יכול נטמאו אימורין כו׳. רב כהנא נטמאו אימורין כו׳. רב כהנא רמי כתיב לא ילין חלב חגי עד בקר וכל הלילה ילין ויקטיר . איזו שעה שיזדמן לו שיקטיר מן הלילה יקטיר, והכתיב והקטיר עליה חלבי השלמים ייין - . - . עליה השלם כל הקרבנות, . הנה כל הקרבנות עם תמיד של שחר היו קרבים קודם תמיד של בין הערבים. ופריק באותן החלבים שנותרו מן היום מקריבין כל הלילה והזהירה . תורה לא ילין שלא ילינו מכל ליה רב ספרא לרבא כתיב לא ילין לבקר זבח חג הפסח לבקר הוא דלא ילין הא כל

הכהנים כו'. הכי סלקא

מתכפרי בעלים: ולא עולת חול ביו"מ. הקשה דחמיר אבל ביו"ט דקיל מנא לן דלא קרבה וי"ל דחתיח כרבי עקיבח דאמר בסוף אלו השרים ושבת דף קיד.) עולת שבת לימד על חלבי שבת שקרבין בי״ט ב ומשמע ליה קרא עולת שבת זו בשבת אחרת דהיינו של שבת בי"ט מכלל דשל חול בי"ט לא קרבה ג וקשה לר׳ עקיבא תיפוק לי׳ דחלבי שבת קריבין בי"ט מקרא דהכא דלא ילין הא כל הלילה ילין דלכל הפחות מיתוקם בארבעה עשר שחל להיות בשבת תימה לר"י הא קרא בנותר דבשר מיירי דהא לקמן (דף סג:) מחייב שוחט על חמץ אחד מבני חבורה מדכתיב לא ילין בתריה דמשמע הני דקיימינן עלי׳ בלא ילין וכל הלילה ילין כדר׳ עקיבא אוקימנא לסוגיא דהכא ושמעינן ליה לר׳ עקיבא דפסח נאכל כל הלילה עד שעת חפוון דואיכא למימר דמשמע ליה למסדר הש"ס דקרא בכל הובח מיירי בין בבשר ובין באימורין ומדלא כמיב חלב כמו גבי חלב חגי ומדלא כתיב גבי אכילה דואכלו את הבשר

דבתרווייהו משתעי:

חגי כה"ג ומוקי לה נמי ר' אבהו בי"ד שחל להיות בשבת ופריך

הלמוים כל המנוכם באלו דברים הקשה השב"א לבן מימא דדרים לקמן באלו דברים (דף ע.) חגיגה הבאה עם הפסח הרי היא כפסח דובח חג זה חגיגה היכי מיחוק׳ האי קרא בשבת הא מודה דלא דחיא שבת כדמוכח התם יו"ל דבן חימא יסבור כר׳ ישמעאל דאמר באלו קשרים (שבת דף קיד:) דחלבי חול קריבין בי"ט אי נמי בן חימא יפרש שמרהו שלא יבא לידי בל ילין כדמפרש בירושלמי:

דאי ד' מאיר האמר תפום לשון ראשון. אור"י ש' דרבא לטעמיה לאים ליה דפליגי בתפום לשון ראשון דאמרינן בפ"ב דובחים (דף ל.) עדיין היא מחלוקת פירוש אפילו בתמורת עולה ושלמים פליג ר"מי ובלאו הכי הך דיוקא דהכא לא מיתוקם אלא (הף ב) עדיין יהים והוכוקת פירוש מפים בתנחרת עופה ושנהה שפיב לינר ובנהו הפי הן דיוקח דהכנה מו מינוקם אליבא דרבא דמייתי לקמן בפירקין (דף סג.) גבי אחרים אומרים הקדים מולים לערלים כו′ וסבר אינה לשחיטה אלא לבסוף ובדרבא דאמר עדיין היא מחלוקת ופליגי בתפוס לשון ראשון אפילו בכי האי גוונא אף על גב דאינה לשחיטה אלא לבסוף וברגע אחרון יש לשניהם לחול וסבר ר״מ התם תפוס לשון ראשון אע״פ שלא חל בשעה שאמר דלרבה ואביי דלקמן דסבירא להו דישנה אחרון יש לשניהם לחול וסבר ר״מ התם תפוס לשון ראשון אע״פ שלא חל בשעה שאמר דלרבה ואביי דלקמן דסבירא להו דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף חיילי חרווייהו אפילו לר"מ כמו שנאמר לקמן וא"כ לא יכשיר הכא לר"מ לשמו ושלא לשמו אפי׳ בעבודה אחח:

והעלה הכהן את העולה ואת המנחה וגו'. בן בפר חטאת כתיב ומדהוה ליה למיכתב ואת העולה יעלה וכתיב והעלה משמע אפילו הביא העולה קודם לחטאת יכפר: דמברי דיומיה היא. כשמקטירים הליך מרצה על הדם ועל החלב צ"ל הואיל ומדרבנן לא מרצה כל הלילה אברים שניחותרו מקרבנות שנשחטו ונזרק דמן קודם

לתמיד ויראו את האברים הללו יהו סבוריו שגם אלה ניתותרו וראוייו להקטירם היום ויקטירם ועברי אעשה דהשלמה: וריוין הן. והמעלן שם יודיע לאחיו הכהנים ויזהרו בהן: אמר ליה רב אשי כו'. אדרב פפא פריך דאמר מלינן: מכדי כל כמה דלה מקטרי המורין. דחטחת כהנים בשר החטאת לא מלי אכלי ובעלים לא הויא להו כפרה ועדיין מחוסר כפורים הוא והיאך יאכל בקדשים: בחוה ושוק. הנתונים לכהנים מן השלמים: ואכלו אותם. במלואים כתיב: אשר כופר בהם. כתב כפרה גבי אכילה למימרא דאף באכילה תלויה כפרה: כיון דלא אפשר. לאקטורינהו האידנא משום עשה דהשלמה עשאום כמי שנטמאו או שאבדו ומשתרו כהנים באכילת בשר והויא כפרה לבעלים: הא כל הלילה ילין. למטה ומעלן ומקטירן כל הלילה ואינו נפסל אלא אם כן מלאן בעלות השחר כשהוא למטה אלמא כל הלילה ראוי להקטיר: והכחיב עליה השלם. דמשמע שלא יתעכב דבר אחר תמיד של בין הערבים: לשנתותרו. מקרבנות שמרק דמן קודם תמיד ולא הספיקו להקריב דכיון דנראה להקרבה קודם לכן על תמיד של שחר הוא מושלם: הא כל הלילה יליג ויקטירנו בלילי י"ט ואע"פ שנותר מקרבן של חול דהא י״ד שמרק דם הפסח בו חול הוא: ואנן ניקו כו'. קושים הים: שבקיה לקרם

מוקמי אנפשייהו הכי:

בותנר' הפסח ששחטו שלה לשמו.

לשם שלמים: או קיבל או

הלך או זרק שלא לשמו. שבארבע

עבודות הללו הפסח נפסל במחשבתו

אם לפסול אם לפגל כדיליף בשמעתא

קמייתא דובחים (דף ד.): או לשמו

ושלה לשמו. בגמרה מפרש הי

במחשבת עבודה אחת קאמר אי

במחשבת שתי עבודות כגון קיבל

דכתיב ובח פסח הואש שתהא וביחתו

לשם פסח וכתיב הוא למעוטי

נשחט שלא לשמו:

גמ' בעבודה אחת חנן. וחישב בה

לשמו ושלה לשמו והפ״ה קתני

פסול ור' יוסי היא דאמר במסכת

תמורה (דף כה.) אף בגמר דבריו

לשמו וזרק שלא לשמו:

בּר אז יִּבְּשֶׁי יְּבְּשֵׁי צְּכְּיְיְ הַכּהַן עַצִּים בָּבּקֵר בָּבּקֵר וְעָרַף עָלֶיהָ הָעְלֶה וְהִקְּטִיר עָלֶיהָ חָלְבֵי הַשְּלָמִים: זְבְחִי וְלֹא יָלִין לַבּקֶר זֶבַח חַג הַפְּסַח: שמות לד כה עלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתוּ עַל עלת התמיד ונסבה: דהות דחיק ומוקים תנפשיה. מדקשו קראי אהדדי על כרחיך קראי גופייהו

פפול.

הגהות הב"ח

(ל) תום' ד"ה יכול י"ל וכו' דכל כמה דלא חזו כהני' לאכילת בשר. נ"ב פי' אפילו מדאורייתא:

גליון הש"ם

גם' והכתיב עולת שבת. עי' שנת ד"כ ע"א תד"ה למשרי. וביומא דף מו ע"א מוד"ה אבל ול"ע:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גפ' דתני' יכול נטמאו אמורין. הרמב"ם השמיט ברייתא זאת עיין לל"ח דף נ: ב] רש"י ד"ה והעלה הכהן וכו' בפר חטאת. צ"ל בתר חטאת:

מוסף רש"י

כהנים זריזין הן. נקיחין הן בכל, דכתיב בהן (דברים לג) יורו משפטיך ליעקב (שבת לכיון שנכ. שלמדוהו קיד:) לוו: לעבודה בידוע הלכות קודש (ערובין קג.). ואכלו אותם. את הקדשים, **דתהוי כפרה שלמה** (יבמות השלם כל מ.). עליה הקרבנות כולן. על תמיד של שחר השלם כל הקרננות ולא תשלימם על תמיד הערב. דנחחר תמיד הערב כח כ קרבן (לעיל בח.) ודרש לשון השלמה, עליה העולה, חמיד של האמורה בראש הכ נח.) וללש השלמה, עליה על

המתורה ברשם המקרת, שנלמר וערך עליה העולה והקטיר והוסיף והשלים אמריה כל הקרבנות, ולא על שבין הערבים, למד על מתיד של בין הערבים שהוא אחרון לכל הקרבנות (יונוא אב). ולא עולת חול ביום טוב. כגון אברי תמיד של ערכ יו"ע שלא הוקטרו מעטוד יום אין מעלין אומן (שבת כד:). דחלבי שבת קריבין ביום טוב. שהל להיום במולאי שבת (שבת קיד.). דקבל וחלך וזרק. או או קסני, קבל או הלך או זרק מבחים יב.). אף בגמר דבריו אדם נתפס. נדבק ונתפס, כלומר מופס הוא את גמר דבריו (עייד נהו לאו הלך או זלא אולינן בתר לשון לאשון לחודיה ולא בתר לחרון לחודיה אלא בתר כולהו (מנחות קוב).

יוסי הוא דאמר אף בגמר דבריו אדם נתפס. מפורשין הן במשנתנו בתמורה פ׳ חמישי. האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דברי ר' מאיר, ר' יוסי אומר אם לכך נתכוון בתחלה אנ"פ שאי אפשר לקרות שני שמות כאחר דבריו קיימין, אם משאמר תמורת עולה נמלך ואמר תמורת עולה מחדר שומר אם מישה בנמרא אליבא דרבי מאיר דאמר בתחלת דבריו היימין. אם משאמר תמורת עולה נמלך ואמר תמורת שניהם נתכוונתי דבריו קיימין, מאי.
אדם נתפס, לר' יוסי בדקינן ליה אי מהדר הוא דקא הדר ביה תפוס לשון ראשון, ואי אמר לתמורת שניהם נתכוונתי דבריו קיימין, מאי.